

READING ASSIGNMENT

Τοποθέτηση 02

Ο κώδικας στην τεχνολογία, όπως γνωρίζουμε, είναι ένα σύνολο οδηγιών σε μια συγκεκριμένη γλώσσα. Είναι, βέβαια, απαραίτητο οι εντολές αυτές να έχουν ακριβή και αυστηρό χαρακτήρα. Διαβάζοντας τα κεφάλαια What is Code και Form and Computers του βιβλίου Form+Code in Design, Art, and Architecture του Casey Reas μου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση το γεγονός ότι ο συγγραφέας αναφέρεται στον κώδικα όχι μόνο ως μια απλή τεχνική στα υπολογιστικά συστήματα αλλά και ως μια γλώσσα με την οποία μπορούν να παραχθούν μορφές στους τομείς της τέχνης και της αρχιτεκτονικής.

Πιο συγκεκριμένα, έχω παρατηρήσει ότι, όπως σε έναν κώδικα χρησιμοποιούμε μια συγκεκριμένη γλώσσα που “καταλαβαίνει” ο υπολογιστής, έτσι και στην αρχιτεκτονική χρησιμοποιούμε ανάλογο τρόπο επικοινωνίας, δηλαδή τη “γλώσσα της αρχιτεκτονικής”. Με αυτόν τον όρο, μέσα από τις γενικές μου γνώσεις και τα όσα έχω μάθει από την ιστορία της αρχιτεκτονικής, εννοώ τις διάφορες ορολογίες που χρησιμοποιούμε στον τομέα αυτό, όπως για παράδειγμα τα κιονόκρανα και τους διάφορους ρυθμούς τους, τα διάφορα στοιχεία των καθεδρικών ναών (σταυροθόλια, αψίδες, ρόδακες) και πολλά άλλα μορφολογικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά. Έτσι, λοιπόν, γίνεται αντιληπτό ότι η αρχιτεκτονική δεν είναι ένα τυχαίο και άναρχο πεδίο δημιουργίας. Αντίθετα, βασίζεται σε συγκεκριμένους κανόνες σύνθεσης, συμμετρίας, αναλογίας και ιεραρχίας, γεγονός το οποίο συμβάλλει στη δημιουργία άπειρων διαφορετικών μορφών.

Η παραγωγή μορφής, επομένως, όπως αναφέρει και ο Reas, δεν είναι μόνο ζήτημα εργαλείου αλλά τρόπος σκέψης. Αυτό μου φάνηκε πολύ σημαντικό και ιδιαίτερα η φράση “procedural literacy”, της ικανότητας δηλαδή να σκεφτόμαστε και να δημιουργούμε μέσα από διαδικασίες. Αναλυτικότερα, κατάλαβα πως ό,τι κι αν επιλέγουμε να δημιουργήσουμε σε οποιονδήποτε τομέα θα πρέπει να μπορούμε εξηγήσουμε τι κάναμε, γιατί το κάναμε και με ποια λογική. Αυτό σημαίνει ότι δεν κάνουμε κάτι τυχαία ή απλώς πειραματιζόμαστε χωρίς βάση αλλά ακολουθούμε μια οργανωμένη δομή. Αρχικά, διαβάζοντας αυτό το απόσπασμα, αναρωτήθηκα μήπως αυτή η προσέγγιση είναι πολύ “αυστηρή” και εμποδίζει την δημιουργικότητα. Παρόλα αυτά, όσο περισσότερο το σκεφτόμουν τόσο περισσότερο καταλάβαινα ότι συμβαίνει το αντίθετο. Η δημιουργικότητα και ο πειραματισμός όχι μόνο δεν αποκλείονται αλλά ενισχύονται μέσα σε ένα τέτοιο πλαίσιο. Όταν κατανοούμε σε βάθος τους κανόνες μπορούμε να τους εξελίξουμε και ακόμη και να τους “σπάσουμε” ουσιαστικά. Συνεπώς, οι δύο αυτές έννοιες λειτουργούν συνδυαστικά και συμβάλλουν στην παραγωγή πιο συνειδητών, αποτελεσματικών και καινοτόμων έργων.

Ένα ακόμη πολύ ενδιαφέρον γεγονός που τονίζει ο Reas στο βιβλίο του είναι ότι οι υπολογιστές, φυσικά, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αναπαράσταση μορφών, χάρη στα CAD προγράμματα, όμως μέσα από αλγόριθμο και κώδικα μας δίνουν τη

δυνατότητα να δημιουργήσουμε μορφές. Για παράδειγμα, είναι διαφορετικό να σχεδιάζει κανείς ένα κτήριο με βάση μια συγκεκριμένη εικόνα που έχει ήδη αποφασίσει και διαφορετικό να γράφει μια σειρά εντολών που παράγει μια μορφή της οποίας το τελικό της αποτέλεσμα είναι αρχικά άγνωστο. Με αυτόν τον τρόπο, η διαδικασία γίνεται πιο ερευνητική και “ανοιχτή” και ο σχεδιαστής μπορεί να εξερευνήσει νέες ιδέες και προοπτικές που δεν είχε φανταστεί.

Διαβάζοντας το βιβλίο, συνειδητοποίησα το πόσο περιορισμένα είχα στο μυαλό μου την έννοια του προγραμματισμού. Τον έβλεπα σαν ένα εργαλείο, δηλαδή ένα αυστηρά τεχνικό μέσο με το οποίο μέσω σαφών εντολών μπορούσε να αναπαραστήσει κάτι που ήδη υπάρχει, γεγονός που απομακρύνει τον χρήστη από τη δημιουργικότητα και την φαντασία. Όμως, ο Reas παρουσιάζει μια τελείως διαφορετική οπτική. Κατάλαβα, λοιπόν, ότι ο προγραμματιστικός κώδικας δεν είναι απλώς ένα εργαλείο για την ανάπτυξη λειτουργικών εφαρμογών, αλλά ένα ζωντανό μέσο έκφρασης που επιτρέπει τη διαμόρφωση νέων απροσδόκητων μορφών.